

Standardy ochrony małoletnich w Ośrodku Kuratorskim przy Sądzie Rejonowym w Świeciu

(wersja skrócona – dla małoletnich)

Wprowadzenie

Krzywdzenie dzieci jest niepokojącym problemem, który coraz częściej występuje we współczesnym świecie. Z różnymi formami krzywdzenia macie również do czynienia w środowisku sobie najbliższym – szkolnym i pozaszkolnym. W tej sytuacji konieczna jest odpowiednia reakcja wszystkich podmiotów w tym również i ośrodka kuratorskiego.

Jednym z najważniejszych celów działania ośrodka jest chronienie Was przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie w niej bezpiecznego i przyjaznego Wam środowiska.

Oznacza to, że można od Was wymagać przestrzegania norm i zasad, ale jednocześnie należy zapewnić przestrzeganie norm i zasad przez inne osoby wobec Was. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec Was jakiegokolwiek formy przemocy w każdej sytuacji, w której jesteście bądź możecie być krzywdzeni.

Istotnym i konkretnym działaniem jest stworzenie warunków do skutecznej pomocy Wam w sytuacjach trudnych oraz warunków do lepszego zabezpieczenia Waszych praw. Zadanie to realizuje bardzo ważny z punktu widzenia Waszego bezpieczeństwa dokument – „Standardy ochrony małoletnich”. Jest on wyrazem troski o Waszą ochronę w sytuacjach, w których czujecie się skrzywdzeni, ale jednocześnie jego zadaniem jest również przekazanie, jakich i Wy norm powinniście przestrzegać.

Do jego opracowania sąd został zobowiązana przez państwo – uznano bowiem za pilną potrzebę wprowadzenie systemowego rozwiązania ochrony Was przed przemocą fizyczną i psychiczną, edukacyjną, materialną czy – *coraz powszechniejszą* – cyberprzemocą.

Dlatego też dokument ten został skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których możecie skorzystać w sytuacjach zagrożenia Waszego bezpieczeństwa lub podejrzenia czy przypuszczenia, że takie sytuacje Wam zagrażają.

Niniejsze standardy określają zasady postępowania wszystkich osób pracujących w ośrodku zwanych dalej kadry oraz Was jako wychowanków dotyczące w szczególności: bezpiecznych relacji kadry z wychowankami, bezpiecznych relacji między wychowankami, korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu, ochrony wychowanków przed zagrożeniami z sieci oraz sposoby Waszego postępowania w sytuacjach, w których czujecie się krzywdzeni oraz działania ośrodka zabezpieczające Was przed krzywdzeniem i jego skutkami.

Jako osobom małoletnim należy się Wam szczególna opieka i ochrona ze strony dorosłych niezależnie od tego, czy są to Wasi rodzice, nauczyciele, czy też inne osoby jak np. kuratorzy z którymi spotykacie się w ośrodku.

Właśnie do dorosłych możecie zwrócić się ze swoimi problemami - zwłaszcza, jeżeli Wasze prawa są naruszane. Wszelkie bowiem działania naruszające prawa dziecka uznaje się za równoznaczne z jego krzywdzeniem. Stajecie się wówczas ofiarą różnych form przemocy, np. fizycznej, psychicznej czy emocjonalnej.

Takim sytuacjom należy przeciwdziałać, jednak bez informacji od Was czy innych osób nie sposób przeciwdziałać takim działaniom.

Znaczenie ośrodka kuratorskiego

Kilka słów o ośrodkach kuratorskich. Ośrodki kuratorskie to instytucje sądowe. Nie są to placówki szkolne ani świetlice. Najważniejszym zadaniem ośrodków kuratorskich jest zapobieganie demoralizacji wśród nieletnich poprzez naukę przestrzegania norm prawnych i zasad współżycia społecznego, rozwijanie umiejętności życiowych i społecznych oraz kształtowanie odpowiedzialności za swoje czyny.

Główny ciężar pracy z młodzieżą w ośrodku kuratorskim spoczywa na kuratorach sądowych (zawodowych i społecznych). Nieletni w ramach orzeczonego środka wychowawczego w postaci skierowania do ośrodka kuratorskiego uczestniczą codziennie w zajęciach w ośrodku.

Środek wychowawczy w postaci skierowania nieletniego do ośrodka kuratorskiego jest środkiem wychowawczym o charakterze wolnościowym, co pozwala na jednoczesną pracę i rozszerzenie oddziaływania resocjalizacyjnego na środowisko rodzinne nieletniego. Różni to ośrodek kuratorski od ośrodka wychowawczego, gdzie nieletni pozostaje w izolacji. Dzięki temu w ośrodku kuratorskim w zasadniczy sposób zwiększa się skuteczność i trwałość oddziaływań resocjalizacyjnych.

Kwestie powołania ośrodków kuratorskiego, jak również ich dalszego funkcjonowania i finansowania ich działalności regulowane są przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ośrodków kuratorskich (Dz.U. z 2022 r., poz.2449).

Pracę ośrodka organizuje kierownik ośrodka kuratorskiego. W zakresie pracy ośrodka jest on przełożonym osób wykonujących czynności w ośrodku. Jest najważniejszą osobą z kadry ośrodka.

Ważne są uprawnienia kierownika ośrodka, który może:

- 1) przyznać nieletniemu nagrodę ze środków finansowych przeznaczonych na działalność ośrodka,
- 2) zwolnić nieletniego z obowiązku obecności w ośrodku w określonych dniach albo godzinach,
- 3) utrzymywać kontakt z nieletnim i jego rodzicami lub opiekunem w jego miejscu zamieszkania lub pobytu,
- 4) współpracować z instytucjami państwowymi i samorządowymi oraz organizacjami społecznymi, w tym organizacjami pozarządowymi, w celu realizacji zadań w zakresie oddziaływań na nieletnich,
- 5) składać wnioski o zmianę lub uchylenie środka wychowawczego w postaci skierowania do ośrodka kuratorskiego.

Oprócz kierownika w ośrodku pracują jeszcze kuratorzy sądowi (zawodowi lub społeczni), do których zadań należy głównie prowadzenie zajęć z nieletnimi.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnim a kadrami ośrodka kuratorskiego a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

Zasady ogólne

Zasady bezpiecznych relacji kadry i małoletnich obowiązują wszystkich, w tym również praktykantów i wolontariuszy oraz inne osoby przebywające w ośrodku.

Nieletni może liczyć ze strony kadry na wsparcie w pokonywaniu trudności.

Wszyscy wychowankowie są sprawiedliwie traktowani. Sprawiedliwe traktowanie nie oznacza jednakowego traktowania wychowanków znajdujących się w różnej sytuacji.

Kadra nie dzieli wychowanków ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności.

Relacje kadry wobec małoletniego:

- 1) W komunikacji z wychowankami kadra zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek.
- 2) Wychowankowie mają prawo do mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez kadre.
- 3) Komunikacja z wychowankami odbywa się z uwzględnieniem należnego dystansu z obu stron.
- 4) Kadra ma krytyczne podejście wobec niewłaściwego zachowania wychowanków.
- 5) Kadra w czasie rozmowy znajduje się blisko drugiej osoby, ale nie narusza jej przestrzeni osobistej.
- 6) W procesie rozwiązywania konfliktu kadra dba o komunikację dającą wychowankowi poczucie bezpieczeństwa.
- 7) Kadra w sposób konstruktywny uczestniczy w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania.
- 8) Kadra możliwie szybko reaguje na problemy związane z dyscypliną wychowanków.
- 9) Metody dyscyplinowania wychowanków nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej wychowanków.
- 10) Karanie stosuje się rozważnie, w sposób uzasadniony i zrozumiały dla wychowanków.

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Kadra nie wykorzystuje wobec wychowanka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
2. Kadra nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec wychowanka. Nie oznacza to zakazu reakcji w przypadku fizycznej agresji wychowanka dla zapobieżenia skutkom zachowania wychowanka.
3. Kadra nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec wychowanka.
4. Kadra nie stosuje naruszających godność wychowanków wypowiedzi na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym, nie publikuje żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o wychowankach i ich rodzinach, nie wdaje się w prywatne rozmowy wychowanków w mediach społecznościowych.
5. Kadra nie narusza nietykalności osobistej wychowanka.
6. Kadra nie zachowuje się wobec wychowanka w sposób niestosowny.
7. Kadra informuje wychowanków, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.

Zasady nawiązywania kontaktu kadry z wychowankami w godzinach zajęć oraz za pomocą kanałów służbowych i w celach resocjalizacyjno - wychowawczych

1. Kontaktując się z wychowankiem kadra traktuje go podmiotowo.
2. Co do zasady kontakt z wychowankami powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków kadry.
3. Kadra nie zaprasza wychowanków do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
4. Kadra nie nawiązuje kontaktów z wychowankami w mediach społecznościowych.
5. Poza wyjątkowymi przypadkami kadra co do zasady nie kontaktuje się z wychowankami poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
6. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z wychowankami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
7. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (wynikających z pokrewieństwa lub powinowactwa) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych wychowanków i ich rodzin.

Ochrona wizerunku wychowanka

1. Wizerunek wychowanka podlega ochronie zgodnie z obowiązującym prawem.
2. Upublicznianie wizerunku wychowanka, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad wychowankiem.
3. Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.

Ochrona danych osobowych

1. Przetwarzanie danych osobowych wychowanków realizowane jest w sposób zgodny z przyjętą w sądzie polityką ochrony danych osobowych.
2. Administratorem danych osobowych jest prezes sądu przy którym działa ośrodek.
3. Dane osobowe wychowanków udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, w szczególności zachowania niedozwolone

1. Zasady główne:

- 1) wychowankowie mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku, także w ośrodku,
- 2) wychowankowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm postępowania określonych w regulaminie ośrodka,
- 3) wychowankowie uznają prawo innych do odmienności i zachowania tożsamości niezależnie od przyczyn,
- 4) wychowankowie nie naruszają praw innych, w szczególności nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc,

- 5) zachowanie i postępowanie wychowanków wobec innych małoletnich oraz siebie wzajemnie nie narusza ich poczucia godności lub wartości osobistej,
- 6) wzajemne relacje budowane są poprzez akceptację i wzajemny szacunek oraz rozwiązywanie sporów i konfliktów bez użycia siły i agresji,
- 7) wychowankowie okazują sobie wzajemnie zrozumienie dla problemów i trudności innych małoletnich i w miarę możliwości oferują im pomoc. nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują,
- 8) agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna nie jest i nie może być akceptowana lub usprawiedliwiona,
- 9) wychowankowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych wychowanków.

2. Wychowankowie są zobowiązani we wzajemnym kontakcie do:

- 1) respektowania praw i wolności osobistych innych małoletnich, ich poglądów, zdania, wartości, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości,
- 2) zachowania zasad kultury osobistej wyrażającej się w szczególności poprzez: używanie zwrotów grzecznościowych, uprzejmość, życzliwość, brak wulgaryzmów, kontrolę zachowania i wyrażanych emocji, czy wyrażanie opinii bez oceniania,
- 3) przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania kadry ośrodka o zaistniałych zagrożeniach.

3. W kontaktach między sobą wychowankowie nie powinni:

- 1) zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie,
- 2) budować poczucia zagrożenia czy wrogości wobec innych.

4. Wychowankowie mają prawo do:

- 1) własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy,
- 2) uzyskania pomocy zgodnie z obowiązującymi w ośrodku procedurami.

5. Niedozwolone zachowania małoletnich w ośrodku i poza nim to:

- 1) stosowanie agresji i przemocy fizycznej wobec osób, w szczególności poprzez: bicie, uderzenie, popychanie, kopanie, opluwanie, wymuszenia, napastowanie seksualne,

nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, fizyczne zaczepki, zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań, rzucanie w kogoś przedmiotami, udział w bójce;

- 2) stosowanie agresji i przemocy słownej wobec osób, w szczególności poprzez: obelgi, wyzwiska, wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary, bezpośrednie obrażanie ofiary, plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary groźby;
- 3) stosowanie agresji i przemocy psychicznej wobec osób, w szczególności poprzez: poniżanie, wykluczanie, izolowanie, milczenie, manipulowanie, obrażające innych pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu), wulgarne gesty, śledzenie lub szpiegowanie; obraźliwe sms-y i mms-y, wiadomości na forach internetowych lub mediach społecznościowych, telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające, niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary, straszenie, prowokujące gapienie się, szantażowanie;
- 4) stwarzanie niebezpiecznych sytuacji, w szczególności takich jak: rzucanie kamieniami, przynoszenie do ośrodka ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie ośrodka;
- 5) nieuzasadnione opuszczanie ośrodka bez zgody kadry;
- 6) celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć;
- 7) celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu;
- 8) niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek i wyjść;
- 9) stosowanie środków odurzających i używek np. palenie papierosów, picie alkoholu;
- 10) niestosowne odzywanie się do innych wychowanków;
- 11) używanie wulgaryzmów;
- 12) celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób;
- 13) kradzież lub przywłaszczenie własności innych wychowanków lub mienia stanowiącego wyposażenie ośrodka;
- 14) wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy;
- 15) wysługiwanie się innymi osobami w zamian za korzyści materialne;
- 16) rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów;
- 17) szykanowanie innych osób z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu;
- 18) niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).

- 19) znęcanie się (współdziałanie w znęcaniu się, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
- 20) aroganckie lub niegrzeczne zachowanie wobec kolegów czy innych osób;
- 21) kłamanie, oszukiwanie kolegów bądź innych osób;
- 22) fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych osób bez ich zgody;
- 23) upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób;
- 24) stosowanie wobec innych osób różnych form cyberprzemocy.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;

1. Na terenie ośrodka wychowankowie mogą korzystać z Internetu tylko na komputerze (komputerach) stanowiącym wyposażenie ośrodka.
2. Ośrodek nie zapewnia małoletnim dostępu do sieci wi-fi.
3. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym, edukacyjnym, resocjalizacyjno – wychowawczym.
4. Wychowankom zabrania się instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie, usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu, dotyknięcia elementów z tyłu komputera, kabli zasilających, a także kabli sieciowych.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych oraz innych urządzeń elektronicznych

1. Wychowanek ma prawo korzystać na terenie ośrodka z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w ośrodku zasadami.
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
4. Wychowankowie mogą przynosić do ośrodka telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
5. Ośrodek nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez wychowanków.

6. Wychowankowie nie mogą korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, sportowych bez zgody kadry.
7. Wychowanek ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie czy plecaku lub miejscu wskazanym przez kadrę przed rozpoczęciem zajęć. Telefon pozostaje niewidoczny zarówno dla wychowanka, jak i pozostałych osób.
8. Na terenie ośrodka obowiązuje zakaz korzystania z Internetu za pośrednictwem telefonu komórkowego. Powyższe nie dotyczy sytuacji edukacyjnych, które wynikają z organizacji oraz przebiegu zajęć prowadzonych przez kadrę.
9. Wychowanek może korzystać z telefonu, a także innych urządzeń elektronicznych po uzyskaniu zgody wychowawcy prowadzącego dane zajęcia lub na jego wyraźne polecenie.
10. Jeśli wychowanek czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie wychowawcę, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami lub w innej ważnej sprawie.
11. Na terenie ośrodka zakazuje się wychowankom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
12. W szczególnych przypadkach nagrywanie oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody kierownika ośrodka lub osoby prowadzącej zajęcia.
13. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

**Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść,
wycieczek edukacyjnych organizowanych w ośrodku**

1. Każdorazowo decyzję o zabranii telefonów komórkowych i/lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik w porozumieniu z wychowawcami.
2. Jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę, wyjście edukacyjne wychowanek ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.

3. Kadra nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez wychowanków.

Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie ośrodka.

1. W przypadku naruszenia przez wychowanka zasad używania telefonów komórkowych na terenie szkoły, wychowawca odnotowuje zaistniałą sytuację.
2. W przypadku, gdy sytuacja powtarza się, wychowawca bezzwłocznie informuje o tym fakcie rodziców/prawnych opiekunów wychowanka i wspólnie z kierownikiem ustala plan dalszego działania.

Co powinniście robić?

Niezależnie od charakteru zdarzenia lub sytuacji – czyli niezależnie od tego czy doszło wobec Was do znęcania się, przemocy fizycznej, słownej, psychicznej stosowanych wobec małoletniego, kradzieży mienia małoletniego, zniszczenia mienia małoletniego, przemocy domowej, cyberprzemocy, czy innego zdarzenia na skutek którego czujecie się skrzywdzeni – macie prawo powiedzieć o tym komukolwiek z kadry ośrodka. Może być to kierownik, psycholog lub ten z wychowawców, do którego macie największe zaufanie.

Pamiętajcie, że nie zostaniecie sami z problemem.

Właściwa osoba na ile to będzie możliwe udzieli wam wsparcia i pomocy.

Pamiętajcie, że możecie opowiadać o tym, co się wydarzyło swobodnie – opowiedzcie o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Kadra ośrodka da Wam czas na wypowiedzenie się i nie będzie Was korygować. Żeby uzyskać jak najwięcej informacji, mogą Wam zadać dodatkowe pytania.

Jeżeli masz materiały czy dowody na potwierdzenie tego, co mówisz nie obawiaj się pokazać ich osobie z którą rozmawiasz w ośrodku. Możesz swobodnie pokazać zawartość np. poczty elektronicznej, wiadomości SMS, MMS czy korespondencji w mediach społecznościowych, jak również zdjęcia czy filmy.

Gdyby zaplanowane w ośrodku działania nie były wystarczające do zapewnienia Wam pomocy, kadra ośrodka nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi, np. policją, pomocą społeczną czy innymi jednostkami.

W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa czy bezpośrednio zagrażających Waszemu zdrowiu czy życiu kadra ma obowiązek powiadomić sąd rodzinny oraz policję.

Do kogo jeszcze po pomoc:

Jeśli znacie kogoś, kto potrzebuje pomocy lub sami znajdujecie się w trudnej sytuacji, oprócz kadry ośrodka możecie zwrócić się o pomoc do rodziców, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły.

Standardy są opracowane w instytucjach: placówkach szkolnych (szkoły), opiekuńczych, wychowawczych, resocjalizacyjnych (jak ośrodek kuratorski), religijnych (kościół), artystycznych, medycznych (przychodnie zdrowia), rekreacyjnych, sportowych (kluby sportowe) lub związaną z rozwijaniem zainteresowań, do której uczęszczają albo w której przebywają lub mogą przebywać małoletni. Standardy obowiązują również w innych jednostkach takich jak np. straż pożarna, policja czy hotele.

Wszystkie te instytucje mają obowiązek reagować i udzielić Wam pomocy, jeżeli o nią poprosicie.

Możecie też skontaktować się z policją (numer 112) oraz instytucjami niosącymi pomoc dzieciom, np.:

116111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży;

800121212 – Dziecięcy Telefon Zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka.